

UCHWAŁA NR XXXVII/190/21
RADY GMINY NAREW

z dnia 30 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026.

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 1372, 1834) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2015 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 1249) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Narew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Aneta Leonowicz

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2022–2026**

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2022–2026**

*Opracowanie:
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narwi*

Narew, grudzień 2021

SPIS TREŚCI

Spis treści

I. WSTĘP

II. DEFINICJA, RODZAJE I FAZY PRZEMOCY

III. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY NAREW

IV. ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE NAREW

V. PODSTAWA PRAWNA

VI. ADRESACI PROGRAMU

VII. ZASOBY GMINY NAREW W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU

VIII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

IX. CELE PROGRAMU

CEL STRATEGICZNY

CELE OPERACYJNE

X. STRATEGIA I METODY DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY I - Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy.

CEL OPERACYJNY II - Udzielanie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy.

CEL OPERACYJNY III - Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec sprawców przemocy.

CEL OPERACYJNY IV - Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.

XI. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

XII. FINANSOWANIE PROGRAMU

XIII. ZAKOŃCZENIE

I. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu każdego człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. To właśnie w niej tworzą się określone normy regulujące zachowania jej członków, a także role i pozycje wytwarzające wzajemne wymagania i oczekiwania. Członkowie rodziny, a w szczególności rodzice i dzieci, oczekują od siebie wzajemnej miłości, jest im ona potrzebna do kształtowania zdrowej psychicznie zintegrowanej osobowości. Klimat rodzinny, w której jednostka wzrasta, postawy jakie preferują rodzice w stosunku do dzieci, rodziców i samych siebie, a także sposób w jaki pełnią swe role, stają się zasadniczymi wzorcami, które jednostka przyswaja lub odrzuca. Wpływ, jaki wywierają rodzice na swoje dziecko, jest więc bardzo silny i trwały. W większości są to relacje zdrowe, niosące za sobą wiele pozytywnych wartości.

Tak więc rodzina, dom rodzinny w powszechnym mniemaniu to bezpieczny azyl, gwarantujący bezpieczeństwo jej członków. Jednak dla niektórych osób dom rodzinny może być źródłem negatywnych, traumatycznych doświadczeń i przeżyć, źródłem przemocy.

Przemoc w rodzinie jest obecna we wszystkich społeczeństwach bez względu na stopień ich rozwoju gospodarczego czy kulturalnego. Jest to problem powszechny, który dotykać może ludzi bez względu na ich wiek, status społeczny i materialny, poziom wykształcenia, wykonywany zawód itp. Ofiary przemocy domowej doświadczają lęku, bezsilności, przygnębienia i rozpacz. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Bez wątpienia należy zakwalifikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Rodzina stanowi taki system wewnętrznych relacji i powiązań, w którym wszyscy członkowie wzajemnie na siebie oddziałują, pozostając w dynamicznej równowadze. Każda zmiana ma wpływ na ten system i może prowadzić do zaburzenia równowagi. Przemoc w rodzinie zaburza funkcjonowanie tego systemu, naruszając podstawowe prawa człowieka, niszcząc poczucie godności, szacunku i zaufania. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodziny wymaga podejmowania interdyscyplinarnych oddziaływań nie tylko w stosunku do osób doświadczających przemocy w rodzinie, ale i do osób stosujących przemoc. Problem przemocy w rodzinie dotyczy osób różnej płci i wieku, pochodzących ze wszystkich warstw społecznych. Ofiarami przemocy są najczęściej kobiety oraz osoby zależne: dzieci, osoby okresowo lub trwale niepełnosprawne ze względu na starość czy chorobę. Przemoc niszczy siłę woli ofiary, powoduje, że żyje ona w ciągłym strachu i poczuciu ubezwłasnowolnienia.

Jak widać problematyka przemocy jest zjawiskiem złożonym, wieloczynnikowym. Aby skutecznie jej przeciwdziałać, a tym samym pomagać rodzinom, potrzebne jest interdyscyplinarne spojrzenie na rodzinę, jej członków i ich sytuację, potrzeby i zachowania. Prawo karne od dawna nastawione było na ściganie przestępstw związanych z przemocą w rodzinie. Niezbędna okazała się jednak zmiana, która zapewniła nie tylko ściganie sprawców, lecz także ochronę ofiar przemocy.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy nieustannie zwiększać świadomość społeczną, dotyczącą samego zjawiska, ze szczególnym uwzględnieniem osób zajmujących się niesieniem wsparcia i ochrony osób doświadczających przemocy. Żadna instytucja działająca samodzielnie nie jest w stanie rozwiązać tego bardzo złożonego problemu. Aby dotrzeć do istoty i skutecznie zapobiegać przemocy w rodzinie, potrzebne są skoordynowane działania właściwych instytucji, które koncentrują się na potrzebach i prawach ofiar.

II. DEFINICJA, RODZAJE I FAZY PRZEMOCY

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 listopada 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która pojęcie przemocy definiuje jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osoby najbliższej, a także innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Definicja przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie których, najczęściej rozpoznaje się przemoc w rodzinie są to:

Intencjonalność - jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie; zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu,

Dysproporcja sił –brak równowagi sił w rodzinie –jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę;

Naruszanie godności i praw –osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie,

Powodowanie cierpienia i szkód – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

Przemoc fizyczna – każde agresywne zachowanie skierowane przeciwko ciału ofiary, mogące prowadzić do bólu oraz fizycznych obrażeń (m.in. popychanie, obezwładnienia, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie broni).

Przemoc psychiczna –agresywne zachowania, które mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból i cierpienie (m.in. wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczenie kontaktu z innymi osobami).

Przemoc ekonomiczna – uniemożliwianie dostępu do rodzinnych zasobów finansowych, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka (m. in. Odbieranie zarabianych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).

Przemoc seksualna -wymuszanie pożycia seksualnego lub nie akceptowanych i niechcianych praktyk seksualnych. Przemoc seksualna jest często przez ofiary molestowania ukrywana, co w znacznym stopniu utrudnia im udzielanie pomocy.

Zaniedbania -ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Rodzaje przemocy: fizyczna, psychiczna, ekonomiczna i seksualna mogą się przenikać, ale każda może też występować osobno. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie, przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeżeli ktoś raz zastosował przemoc wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny. Osoby zajmujące się zawodowo przemocą w rodzinie obserwują, że przemoc powtarza się w charakterystycznym schemacie zwanym cyklem przemocy.

Przemoc w rodzinie nie jest czynem jednorazowym. Bardzo często ma długą, kilkunastoletnią historię i powtarza się według określonych prawidłowości. W przemocy można zaobserwować trzy fazy:

faza narastającego napięcia - wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe. Przyczyną mogą być błahostki, drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja;

faza ostrej przemocy – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonywać strasznych czynów nie patrząc na krzywdę innych. Często w tej fazie ofiary proszą o pomoc, głównie w postaci interwencji policji;

faza miodowego miesiąca – to czas skruchy i okazania ofierze miłości. Sprawca próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny, miły, robi prezenty. W tej fazie ofiary, które były gotowe uciec zostają. Sprawca długo nie jest w stanie trwać w tej fazie i roli, i wszystko zaczyna się powtarzać.

III. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY NAREW

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Narew ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2022-2026. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom. W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań dokonano analizy problemów społecznych w gminie ze szczególnym uwzględnieniem problemu przemocy.

Gmina Narew jest gminą wiejską położoną w północno-wschodniej Polsce, w południowo-wschodniej części województwa podlaskiego w powiecie hajnowskim. Gmina Narew leży na szlaku drogi wojewódzkiej Białystok - Białowieża, w obrębie Puszczy Białowieskiej.

Gmina Narew ma powierzchnię 242 km² i jest zaliczana do grona największych obszarowo gmin Podlasia. Na terenie Gminy istnieje 37 sołectw obejmujących 48 miejscowości znajdujących się w granicach Gminy. Siedzibą władz gminy jest miejscowość Narew. Obecnie Narew zamieszkuje 1385 mieszkańców.

Na dzień 1 grudnia 2021 roku Gminę Narew zamieszkiwało 3299 mieszkańców. Tabela 1 przedstawia strukturę mieszkańców z podziałem na wiek i płeć z okresu czterech minionych lat.

Tabela 1: Struktura mieszkańców Gminy Narew w wybranych latach

Rok	Ogółem	Wiek:			Kobiety	Mężczyźni
		0-18 lat	Wiek produkcyjny K- 19-60 lat M- 19-65 lat	Wiek poprodukcyjny K- powyżej 60 lat M- powyżej 65 lat		
2017	3550	531	2002	1017	1840	1710
2018	3475	511	1958	1006	1810	1665
2019	3428	517	1908	1003	1789	1639
2020	3387	517	1878	992	1770	1617

Dane: Urząd Gminy Narew

Na przestrzeni lat 2017-2020 struktura demograficzna mieszkańców gminy ulegała zmianom i będzie zmieniać się nadal, co jest charakterystyczne dla całej populacji mieszkańców kraju. Jak wynika z powyższych danych liczba osób w pierwszym i trzecim przedziale utrzymuje się na porównywalnym poziomie. Odnotowujemy jednak systematycznie zmniejszającą się liczbę mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Wraz ze spadkiem liczby osób w wieku produkcyjnym zmienia się również liczba osób bezrobotnych. Liczbę osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Hajnówce obrazuje tabela 2.

Tabela 2: Stopa bezrobocia w Gminie Narew w wybranych latach (stan na 31 grudnia)

Rok	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2017	148	57	91
2018	138	56	82
2019	107	41	66
2020	121	50	71

Dane: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Hajnówce

Spadek liczby ludności gminy wpływa również na zmniejszenie się liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, co przedstawia tabela 3. Rodziny korzystające z pomocy społecznej są najczęściej wieloprotblemowe (jednocześnie w rodzinie występuje np. bezrobocie, alkoholizm, przemoc, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, długotrwała choroba). W związku z tym jest większe zapotrzebowanie na wzmożoną pracę socjalną. **W roku 2020 z systemu pomocy społecznej skorzystało 9.18**

% całej liczby mieszkańców gminy. Liczba ta obejmuje wszystkich członków rodzin osób, którym decyzją administracyjną przyznano wsparcie. Formy pomocy przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3: Korzystający z pomocy i jej formy

	2017	2018	2019	2020
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej we wszystkich formach	241	227	207	172
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej w formie finansowej	217	208	187	172
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej w formie niefinansowej	62	48	43	30
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej w formie pracy socjalnej i specjalistycznego poradnictwa	196	166	238	85
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej wyłącznie w formie pracy socjalnej	25	56	79	1

Dane: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narwi

W gminie Narew funkcjonuje Zespół Szkolno – Przedszkolny. Edukacja w zespole odbywa się na szczeblu przedszkolnym i szkoły podstawowej. Do roku szkolnego 2018/2019 edukacja odbywała się również na poziomie gimnazjum, które zgodnie z podpisaną nowelizacją ustawy o systemie oświaty już nie funkcjonuje. W placówce zanotowano pojedyncze akty przemocy fizycznej i psychicznej. Poniższa tabela przedstawia ilościowy podział dzieci w poszczególnych placówkach.

Tabela 4: Liczba dzieci w oddziałach szkolnych

Rok szkolny	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Placówki	Liczba dzieci	Liczba dzieci	Liczba dzieci	Liczba dzieci
Przedszkole	84	85	70	69
Szkoła Podstawowa	182	208	216	206
Gimnazjum	48	26	0	0
Razem	314	319	286	275

Dane : Zespół Szkolno-Przedszkolny w Narwi

Na terenie gminy działania na rzecz przeciwdziałania *przemocy w rodzinie* prowadzone są w szczególności w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego funkcjonującego od 2011 roku. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych a także kurator sądowy. *Zespół* diagnozuje problem *przemocy*, podejmuje działania w środowisku zagrożonym *przemocą w rodzinie* mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjuje interwencje w środowisku dotkniętym *przemocą w rodzinie*, rozpowszechnia informacje o instytucjach, osobach i możliwościach otrzymania pomocy w środowisku lokalnym oraz podejmuje działania w stosunku do osób stosujących *przemoc w rodzinie*.

Z informacji Zespołu Interdyscyplinarnego w Narwi wynika, iż na terenie gminy od roku 2017 do 2020 roku zostało założone w sumie 61 „Niebieskich Kart”, gdzie sprawcą przemocy w większości przypadków była

osoba uzależniona od alkoholu. Tabela 5 przedstawia dane dotyczące liczby rodzin oraz liczby wszczętych i zakończonych procedur "Niebieska Karta".

Tabela 5: Niebieskie Karty

Rok	Liczba rodzin	Liczba założonych NK	Zakończono procedurę
2017	14	12	12
2018	17	18	14
2019	21	18	16
2020	16	13	12

Dane: Zespół Interdyscyplinarny w Narwi

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 roku otrzymała 7 zgłoszeń dotyczących osób nadużywających alkoholu, z czego 5 osób zadeklarowało podjęcie dobrowolnego leczenia odwykowego. Dwie osoby zostały skierowane na badania przez biegłych. Ze względu na wprowadzenie stanu epidemicznego nie wystąpiono do sądu z wnioskiem o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe.

Tabela 6 przedstawia dane dotyczące postępowań prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do osób nadużywających alkoholu

Tabela 6: Dane dotyczące postępowań prowadzonych przez GKRPA

	2017	2018	2019	2020
wniosków, które wpłynęły do GKRPA	6	12	19	7
przeprowadzonych badań przez biegłych	1	6	3	2
wniosków do sądu o przymusowe leczenie	1	4	2	0

Dane: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narwi

Często osoby nadużywające alkoholu są jednocześnie sprawcami przemocy. Zarówno Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jak i Zespół Interdyscyplinarny i dzielnicowy informuje o możliwości skorzystania z pomocy terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym. Działalność punktu obrazuje tabela 7.

Tabela 7: Działalność Punktu Konsultacyjnego

Rok	Sprawcy przemocy	Dotknięci przemocą	Uzależnieni i współuzależnieni
2017	5	1	11
2018	1	3	11
2019	1	1	7
2020	0	0	2

Dane: Punkt Konsultacyjny w Narwi

W roku 2020 punkt działał tylko do końca lutego ze względu na zwolnienie lekarskie i urlop macierzyński terapeuty. Ze względu na stan epidemiczny i liczne ograniczenia nie podpisano umowy na zastępstwo zatrudnionego terapeuty.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy Narew z roku na rok zwiększa się liczba odnotowanych przestępstw, natomiast zmniejsza się liczba postępowań o wykroczenia.

Tabela 8: Dane dotyczące postępowań prowadzonych przez KPP w Hajnówce

	2017	2018	2019	2020
odnotowane przestępstwa	38	45	59	79
postępowania o wykroczenia	1054	71	27	32
Interwencje	356	360	111	239
w tym domowe	65		67	52

Dane: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie, w szkole, ale nieujętej w statystykach

z powodu braku wiedzy na temat jej występowania. Tylko bardzo zdeterminowane osoby doznające przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom. Należy zwrócić uwagę, że prowadzone dotychczas działania informacyjne spowodowały zmianę świadomości społecznej, w efekcie zaś większą gotowość osób doznających przemocy do ujawniania takich spraw.

IV. ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE NAREW

1. Najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby doznającej przemocy.
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy.
3. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
4. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
5. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.
6. Osoba doznająca przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu.
7. **Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach, bowiem jest to jeden z objawów doznania urazu.**

REALIZACJA CELÓW PROGRAMU ZAKŁADA:

- Zmiana postaw i uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
- Promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy,
- Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
- Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

V. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r, poz. 1249).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r, poz1876 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r, poz. 1119).

PROGRAM JEST SPÓJNY Z PROGRAMAMI:

1. Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
2. Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Narew.
3. Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VI. ADRESACI PROGRAMU

1. Osoby doznające przemocy w rodzinie (dzieci, współmałżonkowie, partnerzy, osoby starsze, niepełnosprawne).
2. Osoby stosujące przemoc w rodzinie.
3. Przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy.
4. Społeczność lokalna – mieszkańcy Gminy Narew.

VII. ZASOBY GMINY NAREW W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:
 - Urząd Gminy w Narwi,
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - Komenda Powiatowa Policji,

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Konsultacyjny,
- Zespół Szkolno - Przedszkolny W Narwi,
- Parafie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Zakład Opieki Zdrowotnej, w tym GOZ w Narwi, Poradnia Leczenia Uzależnień,
- Prokuratura,
- Sąd Rejonowy,
- Organizacje pozarządowe,
- Zespół Interdyscyplinarny,

2. Inne placówki i organizacje zainteresowane realizacją programu, w tym stowarzyszenia działające na rzecz mieszkańców gminy.

VIII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie realizowany na terenie gminy Narew. Program będzie obejmował lata 2022 – 2026. Wdrażanie programu rozpocznie się po jego uchwaleniu przez Radę Gminy Narew. Zadania zaplanowane do realizacji w ramach programu będą wdrażane w formie ciągłej.

IX. CELE PROGRAMU

CEL STRATEGICZNY

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

CELE OPERACYJNE

1. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy.
2. Udzielanie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec sprawców przemocy.
4. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.

X. STRATEGIA I METODY DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY I - Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy.

REALIZACJA ZADAŃ, REALIZATORZY, TERMIN REALIZACJI:

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności.	Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	Na bieżąco przez okres obowiązywania programu
2.	Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Na bieżąco przy każdej procedurze NK
3.	Umieszczenie na tablicy ogłoszeń i na stronach internetowych Urzędu Gminy Narew i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej informacji na temat systemu pomocy i wsparcia dla osób uwięzanych w zjawisko przemocy domowej oraz informacji o działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.	placówki służby zdrowia, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.	Aktualizacja co najmniej raz w roku

4.	Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy, w szczególności poprzez organizowanie zajęć edukacyjno-profilaktycznych w ramach szkolnych programów wychowawczych i profilaktycznych.		Co najmniej raz w roku szkolnym
5.	Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania nieagresywne.		Co najmniej raz w roku
6.	Współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.		Co najmniej raz w roku

CEL OPERACYJNY II - Udzielanie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy.

REALIZACJA ZADAŃ, REALIZATORZY, TERMIN REALIZACJI:

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Realizacja procedury "Niebieska Karta".	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,	Przy każdym wpływie NK
2.	Zapewnienie pomocy terapeutycznej, prawnej, socjalnej i finansowej dla osób doznających przemocy i świadków przemocy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, Policja,	W razie potrzeby
3.	Propagowanie na terenie gminy działalności dotyczącej przeciwdziałania i powstrzymywania przemocy.	Sąd Rejonowy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia.	Na bieżąco przez okres obowiązywania programu
4.	Nawiązanie współpracy z instytucjami i placówkami zapewniającymi schronienie osobom doznającym przemocy w rodzinie.		W razie potrzeby
5.	Upowszechnianie oferty pomocowej oraz informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy.		Na bieżąco przy każdej procedurze NK

CEL OPERACYJNY III - Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec sprawców przemocy.

REALIZACJA ZADAŃ, REALIZATORZY, TERMIN REALIZACJI:

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Stosowanie procedury "Niebieskie Karty".	Zespół Interdyscyplinarny,	W razie potrzeby
2.	Rozpowszechnianie informacji na temat programów korekcyjno-edukacyjnych oraz podmiotów, które je realizują.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	W razie potrzeby na bieżąco przy procedurze NK
3.	Motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz korzystania z pomocy terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Punkt Konsultacyjny, Policja,	W razie potrzeby na bieżąco przy procedurze NK
4.	Podejmowanie innych działań mających na celu zatrzymanie zjawisko przemocy w rodzinach nim dotkniętych.	organizacje pozarządowe	W razie potrzeby

CEL OPERACYJNY IV - Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.

REALIZACJA ZADAŃ, REALIZATORZY, TERMIN REALIZACJI:

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Sąd	Na bieżąco przez okres obowiązywania programu

2.	Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.	Rejonowy, Prokuratura, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe.	Na bieżąco przez okres obowiązywania programu
3.	Rozwijanie współpracy podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy.		W razie potrzeby
4.	Koordinacja działań lokalnych podmiotów.		W razie potrzeby
5.	Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniach, doradztwie, seminariach, konferencjach.		Co najmniej raz w roku

XI. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych zadań w ramach Programu oraz na systematycznej ocenie i modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian będzie prowadzony przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Na bieżąco będzie sprawowany nadzór nad realizacją zadań i podejmowane będą niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narwi każdego roku do końca I kwartału przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu.

XII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Narew na lata 2022-2026 finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Narew, ustalanych corocznie w ramach budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narwi, ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narwi pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z dotacji celowych i środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

XIII. ZAKOŃCZENIE

Trudno jest jednoznacznie sprawdzić, jak często i kto jest ofiarą przemocy. Ofiary nie chcą rozmawiać na ten temat. Często problem zostaje w czterech ścianach w „zaczysku ogniska domowego”. Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc w rodzinie występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań mających na celu zmniejszenie jej skali. Wręcz przeciwnie. Trzeba każdego dnia podejmować wysiłek ukierunkowany na zapobieganie temu zjawisku i udzielać wsparcia tym, którym nie udało się tych przykrych doświadczeń uniknąć. Opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Narew pozwoli na dążenie do osiągnięcia wytyczonych zadań. Jego celem jest pobudzenie do aktywności instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju społecznego Gminy Narew. Osiągnięcie zawartych w Programie celów umożliwi dobra współpraca jednostek i podmiotów działających na rzecz osób i rodzin. Działania przedstawione w Programie mają charakter długofalowy i będą realizowane w następnych latach. Podczas realizacji Programu zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie mogą ulec zmianie w miarę potrzeb, sytuacji społecznej, warunków życia rodzin itp. Główną intencją Programu jest określenie działań, jakie gmina podejmuje w celu realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w szczególności poprzez promowanie oddziaływań profilaktycznych i wsparcia dla ofiar przemocy na każdym etapie ich powrotu do normalnego życia. Przemoc w rodzinie stanowi poważny problemem społeczny, wobec którego niezbędne jest tworzenie sieci wsparcia złożonej z osób profesjonalnie pomagających: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, kuratorów, policjantów, lekarzy. Cele, działania i zadania Programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Gminy Narew w zakresie przeciwdziałania przemocy.

